

به نام خدا

حفظ و ترویج ادبیات فارسی

مولفان :

علی جهان تیغ

میترا کیانیان

محسن کاربخش راوری

معصومه دوستی پور

مهدی آفریدن

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۳)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه : جهان تیغ، علی، ۱۳۶۱
عنوان و نام پدیدآور : حفظ و ترویج ادبیات فارسی / مولفان علی جهان تیغ، میترا کیانیان، محسن
کاربخش راوری، معصومه دوستی پور، مهدی آفریدن.
مشخصات نشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری : ۱۲۲ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۰۵۸-۵
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
موضوع : ادبیات فارسی - حفظ و ترویج
شناسه افزوده : کیانیان، میترا، ۱۳۶۱
شناسه افزوده : کاربخش راوری، محسن، ۱۳۶۹
شناسه افزوده : دوستی پور، معصومه، ۱۳۶۷
شناسه افزوده : آفریدن، مهدی، ۱۳۶۵
رده بندی کنگره : PN۲۱۴۱
رده بندی دیویی : ۸۰۹/۲۰۷
شماره کتابشناسی ملی : ۹۴۹۳۸۴۲
اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

نام کتاب : حفظ و ترویج ادبیات فارسی
مولفان : علی جهان تیغ - میترا کیانیان - محسن کاربخش راوری - معصومه دوستی پور - مهدی آفریدن
ناشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)
صفحه آرایی، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ : ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ : اول - ۱۴۰۳
چاپ : زیرجد
قیمت : ۱۲۲۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب‌رسان :
<https://chaponashr.ir/ketabresan>
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۰۵۸-۵
تلفن مرکز پخش : ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷.....	فصل اول.....
۷.....	ادب پارسی.....
۸.....	آموزش خوانندگان آینده.....
۱۰.....	بزرگداشت سنت‌های ادبی.....
۱۲.....	کشف مجدد آثار فراموش.....
۱۳.....	چهارراه جغرافیایی و تلفیق ادبی.....
۱۶.....	ژانر: از حماسه تا شعر.....
۱۹.....	داستان: بازتاب فرهنگ و جامعه.....
۲۲.....	بی‌زمانی شعر و نثر فارسی.....
۲۵.....	فصل دوم.....
۲۵.....	شعر کلاسیک فارسی.....
۲۵.....	حماسه ملی فردوسی: شاهنامه.....
۳۰.....	شعر معنوی مولانا.....
۳۲.....	عبارات شاعرانه حافظ.....
۳۶.....	حماسه‌های عاشقانه نظامی.....
۳۸.....	ریتم و زیبایی شناسی در شعر.....
۳۹.....	غزلیات: عواطف به طور خلاصه.....
۴۱.....	نمادها: معانی پنهان در شعر.....

۴۴	فصل سوم.....
۴۴	نثر و روایت.....
۴۴	جادوی هزار و یک شب.....
۴۹	سفر تمثیلی عطار.....
۵۲	داستان‌های عاشقانه نظامی.....
۵۴	اخلاق در قصه‌های ایرانی.....
۵۶	داستان سرایی به عنوان تاریخ.....
۵۸	روایات شفاهی به کتبی.....
۵۹	قصه‌های ایرانی: فراتر از سرگرمی.....
۶۲	فصل چهارم.....
۶۲	ادبیات عرفانی فارسی.....
۶۲	فلسفه عرفانی ابن سینا.....
۶۵	صوفی مولانا «مثنوی».....
۶۶	حکمت معنوی عطار.....
۶۸	خودسازی در عرفان ایرانی.....
۶۹	شعر صوفیانه: زبان عشق الهی.....
۷۱	نمادگرایی در نوشتار عرفانی.....
۷۲	تأثیر جهانی ادبیات صوفیانه.....
۷۴	فصل پنجم.....
۷۴	ادبیات نوین فارسی.....
۷۴	تأثیر مدرنیته بر نگارش فارسی.....

۷۵.....	هویت و سیاست در رمان
۷۸.....	تأملات شاعرانه معاصر
۸۰.....	طنز در ادبیات مدرن
۸۲.....	آوای دیاسپورا در ادبیات
۸۵.....	نویسندگان زن: شکل دادن به روایت‌های مدرن
۸۷.....	پیمایش در صحنه ادبی مدرن
۹۱.....	فصل ششم.....
۹۱.....	ادبیات فارسی فراتر از مرزها.....
۹۱.....	تأثیر فارسی بر نوشتار جهانی
۹۳.....	ترجمه روایات فارسی
۹۵.....	سازگاری‌های بین فرهنگی
۹۷.....	مضامین جهانی در داستان‌های فارسی
۹۹.....	تبادل فرهنگی از طریق ادبیات
۱۰۰.....	ادراک جهانی از فرهنگ ایرانی
۱۰۲.....	سفر ادبی: پیرو واژه‌های فارسی
۱۰۴.....	فصل هفتم.....
۱۰۴.....	حفظ و ترویج ادبیات فارسی.....
۱۰۴.....	حفاظت از میراث ایرانی
۱۰۶.....	حفظ متون باستانی
۱۰۸.....	آینده دیجیتال برای ادبیات فارسی

فرهنگ و هویت در ادبیات ۱۱۱

نقش نهادهای فرهنگی در حفظ ادبیات فارسی ۱۱۲

منابع: ۱۱۵

فصل اول

ادب پارسی

علیرغم سهم قابل توجه ادبیات فارسی در فرهنگ و هویت ایرانی، با چالش‌های متعددی مواجه است که بقا و ارتقای آن را تهدید می‌کند. یکی از مبرم‌ترین نگرانی‌ها، سانسور است که از زمان انقلاب ۱۹۷۹ در ایران یک موضوع دائمی بوده است (راسخ، ۲۰۱۸، ص ۵۶).

سانسور منجر به سرکوب بسیاری از آثار ادبی فارسی شده است، چه به دلیل محتوای سیاسی یا اجتماعی آنها و چه به دلیل توهین به حساسیت‌های مذهبی یا اخلاقی. این امر منجر به فقدان تنوع در ادبیات فارسی، سرکوب خلاقیت و محدود کردن دامنه صداها و دیدگاه‌های بازنمایی شده در منظر ادبی شده است (صانعی، ۱۳۹۸، ص ۳۲).

یکی دیگر از چالش‌های پیش روی ادبیات فارسی، کاهش عادات مطالعه در نسل‌های جوان است. با ظهور رسانه‌های دیجیتال و شبکه‌های اجتماعی، بسیاری از جوانان در ایران از مطالعه کتاب روی گردانیده‌اند و به جای آن ترجیح می‌دهند اخبار و سرگرمی‌های آنلاین مصرف کنند (اسدی، ۱۳۹۹، ص ۱۷).

در پایان، ادبیات فارسی همچنان با چالش‌هایی مواجه است که بقا و ارتقای آن را تهدید می‌کند. با این حال، با وجود این موانع، همچنان بخشی حیاتی از فرهنگ و هویت ایرانی است که نشان دهنده تاریخ و میراث غنی این کشور است. تلاش مؤسسات فرهنگی، نویسندگان و محققان برای حفظ و ترویج ادبیات فارسی برای اطمینان از ارتباط و تأثیر

مستمر آن بسیار مهم است. با حمایت از طرح‌هایی که به توسعه ادبیات فارسی کمک می‌کنند، می‌توانیم اطمینان حاصل کنیم که این بخش مهم از فرهنگ ایرانی همچنان به شکوفایی و الهام بخشیدن به نسل‌های آینده ادامه می‌دهد.

آموزش خوانندگان آینده

آموزش و پرورش نقش اساسی در حفظ و ترویج ادبیات فارسی دارد. همانطور که خطیبی (۲۰۱۶) اشاره می‌کند، آموزش می‌تواند به ایجاد خوانندگانی کمک کند که ارزش ادبیات فارسی را قدر بدانند و درک کنند. بنابراین، آموزش خوانندگان آینده در تضمین تداوم سنت غنی ادبیات فارسی بسیار مهم است.

یکی از راه‌های رسیدن به این هدف، گنجاندن ادبیات فارسی در برنامه‌های درسی مدارس است. به عنوان مثال در ایران، ادبیات فارسی از مقطع ابتدایی به بالا در مدارس تدریس می‌شود (فرجامی، ۱۳۹۶). این امر به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا از سنین کودکی به زبان و ادبیات عشق ورزیده باشند که می‌تواند منجر به درک مادام‌العمر از فرهنگ فارسی شود. علاوه بر این، آموزش ادبیات فارسی در مدارس می‌تواند به مقابله با تأثیر ادبیات غربی که در دوران مدرن به طور فزاینده‌ای رواج یافته است، کمک کند (خجسته، ۲۰۱۹).

با این حال، گنجاندن ادبیات فارسی در برنامه‌های درسی مدارس به تنهایی ممکن است کافی نباشد. همانطور که توسط راسخ (۲۰۱۸) اشاره شده است، معلمان همچنین باید برای آموزش مؤثر ادبیات فارسی آموزش ببینند. این شامل یادگیری نحوه تجزیه و تحلیل و تفسیر متون ادبی و همچنین درک زمینه تاریخی و فرهنگی است که ادبیات در آن نوشته شده است. علاوه بر این، معلمان باید دانش‌آموزان را تشویق کنند تا به جای به خاطر سپردن و جمع‌آوری اطلاعات صرفاً با ادبیات فارسی درگیر شوند (صانعی، ۱۳۹۸).

مؤسسات آموزش عالی نیز نقش بسزایی در ترویج ادبیات فارسی دارند. دانشگاه‌های ایران دوره‌ها و برنامه‌هایی را با محوریت ادبیات فارسی اعم از کلاسیک و معاصر ارائه می‌دهند (وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، n.d.). این برنامه‌ها نه تنها دانش آموزان را با درک عمیق‌تری از ادبیات فارسی آشنا می‌کند، بلکه آنها را با مهارت‌های لازم برای تحلیل و نقد متون ادبی نیز مجهز می‌کند. علاوه بر این، دانشگاه‌ها می‌توانند میزبان سخنرانی‌ها، کارگاه‌ها و کنفرانس‌هایی در زمینه ادبیات فارسی باشند که می‌توانند محققان و علاقه‌مندان را به طور یکسان برای بحث و تجلیل درباره این موضوع گرد هم بیاورند (دانشگاه تهران، بی‌تا).

علاوه بر این، می‌توان از فناوری برای ترویج ادبیات فارسی نیز استفاده کرد. برای مثال، کتاب‌های الکترونیکی و کتاب‌های صوتی می‌توانند ادبیات فارسی را برای مخاطبان وسیع‌تری، به‌ویژه برای کسانی که در خارج از ایران زندگی می‌کنند، قابل دسترس‌تر کنند (اسدی، ۲۰۲۰). پلتفرم‌های آنلاین مانند وبسایت‌ها و گروه‌های رسانه‌های اجتماعی که به ادبیات فارسی اختصاص دارند نیز می‌توانند بحث و تبادل دانش در مورد این موضوع را تسهیل کنند (وزارت فناوری اطلاعات و ارتباطات ایران، n.d.).

در نهایت، سازمان‌های غیردولتی (NGO) نیز می‌توانند به ترویج ادبیات فارسی کمک کنند. سازمان‌های غیردولتی می‌توانند رویدادهایی مانند کتابخوانی، شعرخوانی و نشست‌های قصه‌گویی برگزار کنند که می‌تواند مخاطبان جدیدی را جذب کند و علاقه به ادبیات فارسی را احیا کند (محمدزاده، ۲۰۱۹). آنها همچنین می‌توانند با مؤسسات آموزشی برای توسعه و اجرای روش‌های نوین آموزش ادبیات فارسی مانند استفاده از ابزارهای چند رسانه‌ای و فعالیت‌های تعاملی همکاری کنند (طاهری، ۱۳۹۷).

در پایان، آموزش خوانندگان آینده برای حفظ و ترویج ادبیات فارسی ضروری است. گنجاندن ادبیات فارسی در برنامه‌های درسی مدارس، ارائه آموزش معلمان، ارائه برنامه‌های آموزش عالی، استفاده از فناوری، و مشارکت با سازمان‌های غیردولتی، همگی راه‌های مؤثری برای تضمین تداوم سنت غنی ادبیات فارسی هستند. با اجرای این